

BIJLAGE 2. AANDACHTSPUNTEN IMPLEMENTATIETRAJECT

De keuze voor een variant van Waterschapszorg geeft veranderingen in het gebied. Dit betekent dat er watergangen van de legger worden afgehaald, of dat watergangen worden toegevoegd, of dat er veranderingen in de status van de watergangen gaat optreden. Al deze veranderingen hebben betekenis voor de ingelanden. En dit vraagt capaciteit binnen onze organisatie om dit op een goede manier te gaan organiseren. Daarom wordt de voorkeursvariant uitgewerkt in een draaiboek voor de implementatie.

Om een beeld te schetsen wat de gevolgen zijn van deze veranderingen heeft de afdeling beheer een overzicht gemaakt van de beleidsconsequenties.

Voor de implementatie gelden een aantal algemene aandachtspunten en risico's:

- a. Beeldvorming en communicatie richting ingelanden.
- b. De eenmalige inrichtingskosten zijn op dit moment nog niet bekend.
- c. Implementatie vraagt het vrijmaken van capaciteit in onze organisatie (beheer en mogelijk ook voor projecten, handhaving, vergunningverlening), zodat we de implementatie goed kunnen managen. De inzet is gerelateerd aan de planning van het implementatietraject.

De aandachtspunten zijn op hoofdlijnen uitgewerkt in onderstaande tabellen:

Tabel 1. Geeft nogmaals een overzicht van de verschillen tussen de voormalige waterschappen, om een beeld te geven waar de verschillen liggen tussen beide waterschappen.

Tabel 2. Geeft een beeld van de consequenties en impact van implementatie van variant 6.

Tabel 3. Geeft aan dat er een wisselende beleving is zowel intern als extern naar de schouw. Dit vraagt aandacht bij keuze en implementatie van de waterschapszorg.

Tabel 1. Overzicht van de verschillen tussen de voormalige waterschappen

Theorie huidige situatie:	Zuid (voormalig Groot Salland)	Noord (voormalig Reest en Wieden)
Afvoernorm A	Gemiddeld 25 l/s	50 l/s
Afvoernorm B	Historisch bepaald, circa 10 l/s	10 l/s
Vorm van schouw	Geen actieve schouw	Wel actieve schouw
Aanvoernorm A	Ca 5 l/s	5 l/s
Aanvoernorm B	Ca 3 l/s	3 l/s
Praktijk huidige situatie		
Actualiteit legger, A-watergangen	Watergangen uitgelegd op gemiddeld 25 l. Bekend is dat aantal watergangen afwijkt.	Het 50 l/s – criterium is niet overal doorgevoerd. Bekend is dat een vrij groot aantal watergangen afwijkt.
Omgaan met B-watergangen	Geen actieve schouw, dus actuele toestand onbekend. Een aantal heeft het waterschap in onderhoud gehouden, dus deze worden behandeld als A-watergang.	Actieve schouw

Tabel 2. Overzicht consequenties/ impact bij implementatie van variant zes

	Zuid (voormalig Groot Salland)	Noord (voormalig Reest en Wieden)
A-watergangen: afvoernorm overal naar 25	Areaal: Naar verwachting weinig verandering (criterium lag al op gemiddeld 25 l/s), alleen actualiseren legger.	Areaal: Meer A-watergangen (norm van 50 l/s naar 25l/s), maar minder dan theoretisch verwacht omdat 50 l/s in praktijk nog niet overal was doorgevoerd. Dit vraagt keuzes voor: - onderhoudspaden wel/niet, toepassing IBOOM, - recreatief medegebruik (passieve openstelling).
	Kosten: in principe weinig verandering, aantal plekken legger corrigeren naar de norm van 25 l/s	Kosten: meer A-watergangen, waardoor: - structureel extra maaionderhoud en onderhoudsbaggeren - oevervoorzieningen en taluds - kunstwerken, duikers.
	Draagvlak: naar verwachting geen grote problemen.	Draagvlak: naar verwachting geen grote problemen, waterschap gaat meer doen.
B-watergangen: Afvoernorm overal naar 10 met actieve schouw	Areaal: - verschuiving in ligging en aantal km B-watergangen. - overblijvende B-watergangen nu wel actief gaan schouwen en niet meer in onderhoud waterschap.	Areaal: Door gebruik van vernieuwde afvoercoëfficiëntenkaart kunnen verschuivingen optreden die zorgvuldig uitgelegd dienen te worden in relatie tot de vrij recente verandering in de aanwijzing van schouwsloten.
	Kosten: niet uitgaan van besparing: - voor B-watergangen die C worden, geen significante besparing, want er was geen actieve schouw - voor overblijvende B-watergangen: in schouw-bare staat brengen van de watergangen.	Kosten: in principe weinig verandering, praktische verschillen door gebruik van andere berekeningsmethode kunnen anders uitpakken
	Draagvlak: Voor categorie B die B blijft, weerstand te verwachten door invoeren actieve schouw. In een aantal watergangen wordt nog onderhoud door het waterschap gedaan. Hiermee stoppen geeft naar verwachting ook weerstand.	Draagvlak: Onverwachte verschuivingen door andere rekenmethode leiden tot weerstand in het gebied.

Tabel 3 Overwegingen rond de schouw

Op dit moment staan op de legger voor beide voormalige beheergebieden van de waterschappen B-watgangen (schouwsloten) vermeld. In het noordelijk deel van het beheergebied wordt jaarlijks geschouwd. In het zuidelijk deel van het beheergebied wordt niet periodiek gecontroleerd. Wel worden klachten behandeld en wordt advies gegeven over het onderhoud. We hebben een aantal collega's gevraagd naar voor- en nadelen van de schouw en ervaringen rond de schouw. Dat geeft een wisselend beeld. Hier moeten we bij de implementatie rekening mee houden. De overwegingen al dan niet te schouwen zijn hieronder vermeld in een overzicht.

Overwegingen rond de schouw			
Nr.	Overweging	B-watgangen op de legger Schouwen	Geen B-watgangen op de legger Niet schouwen
1	Kosten onderhoud watersysteem	Lagere kosten voor onderhoud A-watgangen. Door combinatie van A en B relatief minder A-watgangen. Kosten voor schouwen, vergunningverlening en handhaving.	Hogere kosten voor onderhoud A-watgangen bij gelijkblijvend bedieningsgebied. Hogere kosten voor muskusrattenbestrijding door meer begroeiing in de watgangen. Geen kosten voor schouwen, minder kosten voor vergunningverlening en handhaving.
2	Onderhoud en functioneren watersysteem	Door vorm van toezicht (schouwen) is het aannemelijk dat het onderhoud goed wordt uitgevoerd.	Functioneren wordt geborgd via algemene regels. Belanghebbenden (boeren) onderhouden watgangen omdat ze het belang van onderhoud inzien.
3	Complexiteit en uitlegbaarheid waterschapszorg	Waterschapszorg is uitgebreider, met A- en B-watgangen en schouw.	Waterschapszorg is zeer eenvoudig met slechts A-watgangen waarvoor het waterschap onderhoud verzorgt. Methodiek is praktisch en duidelijk voor burgers en bedrijven.
4	Deregulering, autonomie en rol overheid	Meer regels in het systeem van waterschapszorg. Beoogde effect via keur en legger. Tijdstippen onderhoud worden voorgeschreven. Richting gemeenten: ene overheid legt verplichtingen op aan andere overheid.	Geen regels voor onderhoud B-watgangen. Beoogde effect via privaatrecht Burgerlijk Wetboek. Meer eigen verantwoordelijkheid van de burger. Grondeigenaren en gemeenten hebben vrijheid om zelf momenten van onderhoud te plannen.
5	Wijzigingen t.o.v. de huidige situatie	Wijzigingen: de lengte van de B-watgangen neemt aanmerkelijk af.	Meer wijzigingen: geen B-watgangen en relatief meer A-watgangen bij gelijkblijvend bedieningsniveau.
6	Rijn Oost en omliggende waterschappen	Beleid overeenkomstig met Vallei en Veluwe, Zuiderzeeland, Friesland, Noorderzijlvest en Hunze en Aa's.	Beleid overeenkomstig met Vechtstromen en Rijn en IJssel.
7	Reactie in gebied	Vermindering B-watgangen met schouw kan weerstand opleveren.	Afschaffing B-watgangen en schouw kan weerstand opleveren. N.B. Voorgaande aanpassingen in B-watgangen en schouwen leverde relatief weinig weerstand op.